

LBRIS

We know
books

Andrei Crăciun

Totul e deocamdată

LITERA
București

CUPRINS

Tovarăşa dirigintă	11
Ursu	17
Săptămâna Mare	25
Cortul	35
Cioară	45
Marinescu	53
Piticii	59
Beniamin	67
Futemaş	75
Michael	79
Tata nu plângea niciodată	85
Regina Angliei	91
Doamne fereşte	99
Întreţinerea	105
Lebăda	113
Mina	117

TOVARĂȘA DIRIGINTĂ

Directoarea Manolea era toată un zâmbet, atât cât puteai fi un zâmbet în 1984.

Chiar era 1984, nu e nicio paralelă cu cartea lui Orwell. Era 1984, orașul era monoindustrial, depindea cu totul de o fabrică de armament. Orașul era împrejmuț de o pădure, te simțeai ca în sălbăticie, atât că nu era groaznic. Și mai era și școala.

Iar acolo, în perimetrul Școlii generale numărul 1, domnea tovarășa Manolea. Era o femeie mărunță și plină, înveșmântată după rigorile modei din 1963, când fusese tânără. Toate femeile trecute prin viață rămâneau cumva agățate de un an vechi, când fuseseră și ele tinere.

Doar că tovarășa profesoară Brunea era tânără acum, în '84. A avea douăzeci și doi de ani, tocmai terminase facultatea de matematică, era subțire, umbla într-o rochie șic, care îi dădea un agreabil aer franțuzesc. A avea și o curelușă rochia, nici n-ai fi zis că tovarășa Brunea e măritată și are și o fiică de un an și șapte luni.

Tovarășul Brunea, soțul, era încă student la matematici. Dorea să se alătore soției și fiicei sale, avea nevoie de o medie mare pentru repartiție, ca să aleagă acest orașel care prezenta avantajul de a nu fi departe de Târgoviște, capitala firească din imaginația lor de dâmbovițeni.

Fiica tovarășilor Brunea era la țară, la familia tovarășei profesoare. Era o copilă bucălată, care începuse a vorbi și a merge neobișnuit de repede, înainte de a împlini un an.

Tovarășa Brunea deschide un caiet de dictando. E un caiet cu coperti albastre, tovarășa Brunea notează conștiincios ceva.

Și dacă ne uităm cu atenție mai departe, o putem vedea pe tovarășa Brunea cum străbate orașul, cum consultă caietul, cum intră în unele scări de bloc, cum ușile i se deschid, cum este poftită în sufragerie, cum este servită cu dulceață și nechezol, pe care îl tot refuză, cu un păhărel cu apă, *haideți, tovarășa profesoară, se poate să ne refuzați?*

O vedem intrând în patruzeci și unu de apartamente, vorbind cu părinții unor copii care se arată și ei și stau rușinați, în timp ce tatăl îi muștră din deget, când mama nu îi urechează de-a dreptul.

Tovarășa Brunea intră în fel de fel de case, întâlnind fel de fel de oameni. Pe unul îl prinde în timp ce își călca șireturile cu fierul de călcat. Era îmbrăcat impecabil, ca și cum n-ar fi stat așa prin casă, ci s-ar fi îndreptat către o întâlnire importantă.

O ușă nu avea clanță, ci un fel de ciorap, care trebuia acționat într-un anume fel spre a-și împlini misiunea de a deschide totuși ușa. Unii cetățeni erau beți, unele femei aveau ochii vineți. Decorurile semănau izbitor. Cam aceeași mobilă, oamenii însă erau, asta da, diferiți.

De trei zile umblă și umblă și umblă tovarășa Brunea prin oraș, caietul dictando mai are puține foi neîncepute.

Și dacă suntem și mai atenți, o putem vedea pe tovarășa Brunea cum trece înscrisurile din caietul cu coperti albastre pe niște fișe care par ceva oficial, niște fișe pe care scrie cu grija cu care ar trece un copil tema pe curat.

Aceleași fișe sunt acum în brațele tovarășei Manolea, care le pune pe birou și bate cu palma peste ele. Nu mai e toată un zâmbet. Tovarășa Brunea stă în picioare, sfioasă.

Tovarășa Manolea o invită să ia loc.

- Luați loc, tovarășa profesoară!

- Mulțumesc.

- Pot să știu și eu ce sunt acestea?

- Îndatoririle din fișa postului, tovarășa directoare.

Am fost la toți copiii de la mine de la clasă, unde sunt dirigintă, și am notat condițiile de trai.

- Nu mai spuneți, așa ați făcut?

- Așa am făcut.

- La ce clasă sunteți dirigintă, tovarășa?

- A șasea B!

- A șasea B... Foarte frumos. Dar ce îmi e dat mie să citesc aici: familia Poteraș - condiții improprii, urme de violență asupra soției și băiatului. Familia Potra - condiții improprii, lipsa unui mobilier adecvat, fata nu are rechizite, patru frați, familie dezorganizată, tatăl prezintă un comportament specific alcoolicii, e foarte violent. Pot să știu și eu ce înseamnă asta, tovarășa profesoară?

- Cum spuneam, am făcut ce trebuie să fac la începutul fiecărui an școlar. Am fost în casele...

- Nu, tovarășa profesoară. Domnișoară...

- Doamnă.

- Doamnă?

- Da. Soțul e încă student la București.

- Tovarășa profesoară, nu ați făcut bine. Nu asta trebuia dumneavoastră să faceți. Eu am crezut că sunteți femeie serioasă, nu că vreți să avem probleme. Fișele se completează uniform: elevul cutare - nu sunt probleme, condiții bune, elevul cutărică - nu sunt probleme, condiții foarte bune. Bune și foarte bune, tovarășa profesoară! Sau vi se pare că partidul și statul nostru nu oferă condiții bune și foarte bune de viață pentru cetățeni?

- Tovarășa directoare, eu am scris ce am găsit.

- Mă acuzați de cenzură?!

- Nu vă acuz de nimic, eu doar...

- Tovarășa, le luați acasă și le refaceți. Și de data aceasta fără greșeli. Sunteți și dumneavoastră tânără, e primul an în care aveți dirigenție și nu știți cum se face. Vreți să ne pomenim cu o comisie de mai sus? Asta vreți? Să vină unul și altul și să răscolească orașul nostru? Nu e treaba noastră, domnișoara profesoară, că nu se înțelege un bărbat cu femeia lui în casă! Asta e treaba miliției. Noi constatăm condiții bune și foarte bune. Asta e treaba noastră, înțelegeți?

- Înțeleg.

- Și o să refaceți conform?

- Dacă așa trebuie...

- Așa trebuie, tovarășa profesoară, ca să nu fie probleme nici pentru școală, nici pentru dumneavoastră. Aveți copii?

- Am o fată.

- Și unde e fata?

- Cu părinții mei.

- Păi, vedeți? Dacă vin eu la mama dumneavoastră acasă și scriu: copil abandonat, părinții copilului locuiesc la... Unde e mama dumneavoastră?

- Lângă Târgoviște.

- ... la peste optzeci de kilometri!

- Tatăl e încă student la București. Deocamdată!

- ... fata nu e îngrijită...

- Fata mea e foarte bine îngrijită!

- Eu știu, tovarășa profesoară, eu știu. Credeți că eu nu știu?! Credeți că nu sunt și eu mamă? Sunt mamă, tovarășa profesoară, doi băieți am și eu. Dar ziceam așa, ca o ipoteză de lucru: vedeți, când noi scriem ceva pe hârtie rămâne loc pentru interpretări și poate să vină să-și bage nasul cineva căruia nu îi fierbe oala aici. Înțelegeți? Haideți, vă rog frumos, când mergeți acasă, refaceți toate fișele conform. Vă dau unele noi, nu e problemă. Dar pe astea nu mai vreau greșeli! Ne-am înțeles?!

- Da, tovarășa directoare.

- Așa. Ați auzit? S-a sunat! N-aveți oră?

- Ba da, la a cincea D.

- Păi, grăbiți-vă, tovarășa profesoară, că sunteți în întârziere. O zi bună, tovarășa, uitați, v-am pregătit deja fișele noi.

- Mulțumesc. O zi bună și dumneavoastră.

Tovarășa Brunea iese din biroul directoarei. Se așază cu spatele la perete. E un perete vopsit în albastru, cu o dungă albă care îl traversează pe la mijloc, orizontal.

Tovarășa Brunea respiră adânc, își fixează ochelarii mai bine pe nas și se îndreaptă spre scările care duc înspre cancelarie.

Urcă scările cu grijă și are sentimentul inexplicabil că va fi pentru totdeauna anul 1984.

URSU

Un cetățean cu o splendidă căciulă de miel intră în scara blocului. E nenea Ursu. A venit de la țară și duce în brațe câteva sacoșe cu alimente, inclusiv o găină recent sacrificată. Un băiat în vârstă de vreo șase ani îi ține ușa. El e Ursulețul. Duce și el o sacoșă plină cu produse. E anul 1989, cu puțin înainte de revoluție.

- Ursulețule, ții bine ușa asta sau ce faci?! Ia uită-te, vine maică-ta aia sau ce face? O fi încuiat bine portbagajul ăla?

- Cred că vine, dar nu se vede prea bine, că se face întuneric afară!

- Bine, tati, hai noi înainte. Ține-te după mine.

- Nenea Ursu, nenea Ursu, îl lăsați pe Ursulețu' pe afară să ne batem?

Nenea Ursu se oprește pe scară cu sacoșele în brațe. E intrigat de neobișnuita doleanță a copiilor.

- Ce să faceți, mă?!

- Să ne batem, nenea Ursu! Să ne luptăm cu Ursulețul! răspund în cor copiii.

Sunt trei băieți și o fată băiețoasă, tunsă tot în indimenticabilul stil „castron“.

- Cum să vă bateți, mă? De ce să vă bateți?

- Ca să creștem puternici, nenea Ursu! Ca să fim bine pregătiți pentru viață!

- Asta faci, mă, tu cu ăștia? Vă bateți? Păi, e frumos?! răspunde nenea Ursu privindu-l muștrător pe Ursulețul.

Doar că Ursulețul nu prinde ironia, face ochii mari și răspunde și el - foarte fericit:

- Da, e frumos să ne batem!

- Ne încleștăm forțele, nenea Ursu, vedem care e mai puternic! insistă copiii.

Nenea Ursu îi ignoră și vorbește în continuare doar cu Ursulețul:

- Zi, mă, vrei să mai ieși pe scară?

- Da, vreau! răspunde Ursulețul și ochii săi mici și negri strălucesc.

- Bine, mă, dar să vă bateți frumos, să nu aud că v-ați spart căpățâna sau ceva. Și să nu ieșiți din scara blocului, că de-acuma e iarnă și vă îngheață urechile! Și jar mâncați dacă vă prind!

- Nu ieșim, nu ieșim! Mulțumim, nenea Ursu! Hai, Ursulețule, vino mai repede să ne batem!

Nenea Ursu și Ursulețul urcă scările până la etajul doi. Chiar când ei ajung în apartamentul lor mic, tip vagon de tren, intră pe ușa de la parter și tanti Ursu.

Și iar se aude corul copiilor:

- Sărut mâna, tanti Ursu! L-am văzut și pe nenea Ursu, era cu Ursulețul. I-a dat voie să vină la noi.

Tanti Ursu are și ea o sacoșă mare, de abia i se vede capul:

- Bună ziua, mă copii! Așa a zis nenea? Lasă că mai vedem noi acasă!

- Haideți, tanti Ursu, haideți, tanti Ursu, lăsați-l pe Ursulețul!

Tanti dă din cap că se va gândi, urcă scările, iar pe ele coboară în viteză maximă însuși Ursulețul.

- M-a lăsat tata, m-a lăsat tata!

Neputincioasă în fața acestui argument, tanti Ursu strigă în urma lui:

- Să aveți grijă, măi! Să nu ieșiți din scară. Să stați liniștiți, măi!

Corul copiilor se aude din nou:

- Nu ieșim, tanti! Cum să ieșim noi?

Aterizat la parter după vijelioasa descindere pe scări, Ursulețul anunță triumfător:

- Am și venit!

Un copil destul de dolofan îl abordează cu pumnii ridicați:

- Hai, Ursulețule, să ne batem! Ești pregătit?

- Sunt pregătit!

Cei doi iau o veritabilă poziție de luptă și încep să se ia la trântă. Deodată, se stinge lumina.

- S-a luat lumina! anunță rivalul Ursulețului.

- E de la ei, confirmă Ursulețul.

- Ai avut noroc, Ursulețule! Te snopeam!

- E, mă snopeai...

- Așa e, Ursulețule! Era în avantaj, degeaba zici tu...

- E, era...

- Nu fi supărat, Ursulețule! Hai că ne mai batem și mâine.

Copiii pleacă fiecare spre apartamentul lui. Urcă scările ținându-se unul de altul în șir indian. Primul se ține cu mâna de balustradă. E Corbu, un băiat de la etajul patru. Corbu e un pic mai mare decât restul, aproape un flăcăiandru. Când se întoarce spre ceilalți, dinții îi sclipesc în întuneric. Ursulețul